

ОХОРОНА ПРАЦІ: ДОСВІД НІДЕРЛАНДІВ

*Любимов О. С., Ратошнюк М. Ю., студ. (гр. КВ-42, ФПМ КПІ ім. Ігоря Сікорського);
Луц Т. Є., ст. вик. (каф. ОПЦБ КПІ ім. Ігоря Сікорського)*

Директива ЄС «Про регулювання охорони праці на мінімальному рівні на тимчасових і пересувних будівельних ділянках» та її виконання містять юридичні норми, обов'язкові для Нідерландів і Європейського Союзу. Їх мета полягає в тому, щоб поліпшити умови праці, зменшити кількість травм і скоротити кількість професійних захворювань. У Нідерландах з цими приписами для будівельної промисловості можна познайомитися в розділі 5 глави 2 резолюції Фонду Арбо [1].

Як часто буває, закон був прийнятий слідом за змінами в суспільстві, які почалися в 1986 році. Тоді об'єдналися професійні організації роботодавців і найманих працівників і створили Фонд Арбо, щоб обслуговувати інтереси будівельних компаній в цивільному будівництві та сфері комунальних послуг, при виробництві земляних робіт, дорожньому будівництві, на водному транспорті і в оздоблювальних секторах промисловості. Таким чином, нові приписи навряд чи будуть представляти будь-яку проблему для відповідальних компаній, які вже прийняли рішення про втілення в життя приписів і постанов щодо охорони праці та правил техніки безпеки. Однак той факт, що ці принципи дуже часто важко втілити в життя, призводить до їх невиконання та нечесної конкуренції і, отже, викликає потребу в правових приписах [2].

Загалом, законодавство ЄС у сфері охорони праці ґрунтується на чотирьох основних принципах:

- 1) більш досконалі стандарти охорони праці покликані сприяти зміцненню конкуренції;
- 2) законодавство про охорону праці може принести очікувані результати лише за умови його належного виконання;
- 3) поява нових ризиків вимагатиме розробки нових правових норм;
- 4) соціальний діалог залишається основним засобом при розробці політики з охорони праці, успіх якої залежатиме від спільних зусиль соціальних партнерів.

Політика ЄС у сфері охорони праці спрямована на досягнення двох основних завдань:

- 1) соціальне - захист працівників шляхом забезпечення відповідного рівня охорони праці (ст. 153 ДФЄС);
- 2) економічне - забезпечення відповідності товарів, що виробляються в рамках цього сектора, стандартам безпеки та гігієни (ст. 115 ДФЄС) [3].

Юридичні приписи

Суттю юридичних приписів є превентивні заходи, які приймаються до початку будівельних робіт або в процесі їх проведення, що дозволяє розраховувати на найзначніші вигоди і переваги довгострокового характеру.

Закон про охорону праці передбачає, що оцінка ризиків повинна бути пов'язана не тільки з тими небезпеками, які виникають з властивостей матеріалів, препаратів, пристосувань, обладнання тощо, а й враховують особливості окремих груп найманих працівників (наприклад, вагітних жінок, молодих і літніх робітників і службовців, а також осіб з обмеженою працездатністю).

Підприємці зобов'язані подавати письмові висновки про ступінь ризиків і товарно-матеріальні ресурси з підписом дипломованих аудиторів. Вони можуть бути їх співробітниками або зовнішніми субпідрядниками. Документ повинен містити рекомендації про звільнення або обмеження цих ризиків, а також передбачати етапи робіт, що вимагають залучення кваліфікованих фахівців. Деякі будівельні компанії розробили власний підхід до цих оцінок, назвавши його «Об'єднане ділове дослідження, ризик знецінення запасів і аналіз даних (ОДІРОЗАД)»; цей документ являє собою модель розвитку галузі.

Закон про охорону праці зобов'язує роботодавців проводити періодичні медичні обстеження своїх робітників і службовців. Мета обстежень полягає у виявленні проблем зі здоров'ям, в силу яких певні види робіт, якщо не вживати ніяких заходів обережності, особливо небезпечні для окремих робітників. Ця вимога закону стала відображенням різних колективних трудових угод в будівельній промисловості, які протягом багатьох років вимагали від роботодавців надання повного медичного обслуговування на виробництві, в тому числі проведення регулярних медичних обстежень. За наданням цих послуг Фонд Арбо звернувся до Федерації фахівців з гігієни праці та співробітників центрів техніки безпеки. З роками накопичилася величезна кількість цінної інформації, яка була використана для поліпшення якості прогнозів, пов'язаних з ризиком знецінення запасів і аналізу даних.

Стратегія боротьби з невиходами на роботу

Згідно із законом про охорону праці роботодавці повинні виробити стратегію боротьби з невиходами на роботу з одним застереженням, згідно з яким вони зобов'язуються наймати на роботу незалежних адвокатів для спостереження і консультування працівників, які отримали травми.

Спільна відповідальність

Багато ризиків, пов'язаних з непрацездатністю через аварії або нещасні випадки на виробництві, можуть бути пояснені неадекватними заходами в будівельній і кадровій політиці або слабким плануванням робіт щодо організації проекту. Щоб усунути цей недолік, роботодавці, службовці і представники уряду в 1989 році погодилися укласти юридичний договір, що регулюватиме умови праці на виробництві. У числі інших питань цей документ встановив рамки співпраці між замовниками та підрядниками, а також між підрядниками та субпідрядниками. В результаті був вироблений кодекс

поведінки, який є моделлю для втілення в життя директив Європейського Співтовариства з питань тимчасових і пересувних будівельних ділянок [4].

Як застереження до угоди Фонд Арбо сформулював межі допустимих норм концентрації шкідливих речовин і матеріалів, а також вніс рекомендації щодо інтерпретації цих норм при виконанні різних будівельних операцій. При керівній участі з боку Фонду Арбо, Союз будівельників і працівників деревообробної промисловості FNV, а також Об'єднання галузевої спілки FNV і Асоціації мінеральної вати країн Бенілюксу дійшли згоди: закликати до розробки скловати і виробів з мінеральної вати з меншим рівнем пиловиділення; створити, визначити і підтримати найбільш безпечні методи виробництва цієї продукції, визначити і провести дослідження, покликані задля встановлення гранично допустимих норм концентрації цих речовин у навколишньому середовищі. Гранично допустима норма концентрації цих речовин, що вдихається з пилом волокон була встановлена на позначці в 2 /, хоча її можна знизити і до показника в 1 /. Сторони погодилися також на основі застосування критеріїв гранично допустимих норм концентрації, вироблених Фондом Арбо, припинити використання сировинних і супутніх матеріалів, що становлять загрозу для здоров'я. Виконання положень цієї угоди буде контролюватися до 1 січня 1999 року, дати закінчення терміну його дії.

Якість будівництва

Виконання директиви ЄС не слід розглядати окремо від повсякденної діяльності компаній. Це складова частина їх зусиль з охорони праці та техніки безпеки, якості продукції, що випускається і політики в галузі охорони навколишнього середовища. Стратегія дій з охорони праці та техніки безпеки - це критично важлива частина політики, спрямованої на підвищення якості продукції, що випускається компаніями. Закони та юридичні приписи будуть втілюватися в життя тільки за тієї умови, що роботодавці і наймані працівники будівельної промисловості зможуть брати участь в їх розробці. Уряд наполіг на необхідності розробки зразкового плану з охорони здоров'я і техніки безпеки. Цей план повинен бути реальним і мати можливість здійснюватися в судовому порядку, щоб можна було запобігти нечесній конкуренції з боку тих компаній, які ігнорують або заперечують його.

Література

1. http://pidruchniki.com/1911052248569/pravo/ohorona_pratsi_yevrosoyuzi
2. <http://base.safework.ru/iloenc?navigator&spack=110LogLength%3D0%26LogNumDoc%3D857200559%26listid%3D01000000100%26listpos%3D3%26lsz%3D6%26nd%3D857200559%26nh%3D1%26>
3. http://www.rusnauka.com/7_NMIW_2011/Tecnic/13_80714.doc.htm
4. <https://creativeconomy.ru/lib/8942>